

شراط اشتراك :
سنه لکی ۲۰ ، التي آياتی
۲۰ غرور

ممالك اجنیه ایچون :
سنه لکی ۱۰ التي آياتی ۶ فرانقدر . اعلانات
ایچون اداره مأموری محمد زنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۱۸ اغستوس افرنجی

۱۹۱۰

۵ اغستوس ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبلی
امیر علمبی

اداره و تحریر محلی :
جمال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۱۳ شعبان ۱۳۲۸

و اے مولای لاه قوا : انا خیر المومنین

دماغزی اوقشامقدن فارغ اولمامشکن دیگر بردادر من
یاغزه کلهرک عین ملاحطانی در میان ایتدی، بودادری
دیگر لری تعقیب ایتدی

صفوت وخواص نیتله دوشوننلر ، هپ بر نقطه ده
متلاق اولو یورلر . کوکل برلکی بوندن باشقه برشی
دکلدر ، و بو ، اتحاد دینان امر جلیک الیمعز و معنوی
مرتبه سیدر .

نہ یازیلان مکتوبده دینیلورکە :

غیر تورو تک زدن یا کزن زنکینار (اهل معارف)
حصہ یاب اولسون . آنار ذاتا غنی درلر . جوہر لیکتری
عوامہ ، فقرا یہدہ صاجیکز کہ آنار مختاج درلر .
قابری صاف ، اعتقاد لری صاعلام اولمغہ برابر
ام الحباثت اولان جہالت کندیلرخی اسیر سیانی
ایتمشدر . ارشادہ صورت شدیدہدہ احتیاج لری
واردر . ذاتا احوالز معاومدر . یونکہ برابر مقصد
مقدس عمو معزی دوشوندی کم زمان دیورمکہ : بزم
عوامز کچی ، اورتہ آسیالی ، طاغستانی و ابرانی بر
نورک ، قریملی و قازانی بر تاتار آجیق بازلس بر تورکچہ کدن
دہا زیادہ مستفید اولہ بیلیر . توحید لسان توحید
قوایہ بر وسیلہ در . بوامل معزز ، بوقار داشلر منزله
توحید لسان آننجق غزتلر واسیلہ ممکن اولہ جقددر .
ہستہ اولماز سہ نہ ، بر مقدمہ تشکلی اللہ جکدر .

اون درت سسنة اولورکه تورکجه تک تورکجه قوللانيله مئی طرفداریمیم. شو طرفدارلق مراقبه اها لیزک احوال روحیلرخی تدقیقه اوغراشدم. نتایج مستحصله مدن برنجیسی اوله رق دیه بیلیرم که بونلرده استعداد قطری بابا بیکنکلا اتمک، نام آلق خاصه سیدر. جهلک ازاله سیاه بونک محل استعمالی تعیین ایدیا بیره عمار بر فطر تدر. نه جاره که : کوروب ایشدیکمز بوتون چرکین وفجیع وقوعاتک اسبابی سائقه جهائله حسن استعمال ایدیه مین بواسطه دادن تولد اتمکده در.

نهدن مظهر عتاب اولدی؟ زیر الله خلیفه سی
خلق ایله دیک آدمی ذات و اوصاف و افعاله الله مظهر
قیلش ایدی کندی عزت و فرقنی آینه آینه مده معکوس
کورو نیجه بونی « الرقیب » اسمیله یوقالما ایتدی بو
صفتک آدمده مثبت حالده دیکل یوقالما ایتدی ایتدی
قاله سنی ارزو ایتدی بونک ایچولن مطمن ایزولن ایتدی عزت
و وقار و حریت آدمیه به لعنتم ایتدی و الله کچی یول یولچلیدن
تبری شرطیله آدمی و قیولما ایتدی. حال اولو کب آلمده الک
شرف الک علوانی طقت نیجه یول صفت دیکل و عزت اولک
شخصیت مده یول یولچلیدن خلق اولما ایتدی اسمی یولچلیدن ایلدیل
ایلدیل. اولانن عزت اولک یول یولچلیدن خلق اولما

[illegible]

روحانیون، تمیزك انسانده فطرةٔ موجود وبر
موهبةٔ الهیه اولدیغنی وصور سائرۀ ادرا که کبی
تجربه، تعمیم و تجرید ایله پیدا اولمادیغنی و بالکمز
تجربه اولنك اظهار و تکاملانه بر وسیله بولوندیغنی
ادعا ایدیورلار. شو حالده تمیز « بر خارقه، قوانین
طبیعیه و مبخانیکیه ارجائی غیر قابل بر بدیهه» و اولیور
کرك حسبون و کرك مادیون و اثباتیون ادراک انسانیده
بویله بر « خاصه نك » وجودیه قائل اولیور. اوناره
کوره روحانیونك « خاصهٔ تمیز » دیدیکی شی دخی
تجربه، تجرید و تعمیم محسوسلار. انسانك بالجمله
قوایی و تشکیلات بدنیه سی کبی، تمیز دنیان خاصه
دخی « قوای طبیعی و دین معدوددر، بر موهبه و یا خود
خارقه دکلدر.

لكن عجباً جناب غفرالى بك ! خاطر جوال " تسعيا ايتديكى وملكو توده يعنى عالم مجرد داتده سيرانه مقتدر اولان " خاصه ، قوه " روحانيونك تميز ديدكلى خاصه بك عبنى محدر ؟ بوراسى تدقيقات عميقه متوققدر . شـبـه ايتديكه جناب غفرالى بك بو رساله سـاحـه تدقيقه قويدىنى مسائل آره سـنه بوده صيقشـمش و بوده بر صورت حل آمشدر . بو مقدمه دن صوكر ا جناب غفرالى دسوركه :

« فقد سمعت عن مسائل غامضة مضمونة على
غير اهاها ، حقيقة على اهاها »
اربابي تردده محض حقيقت ، واهلى اومايا نريانه
آكلا شياهاى وقبولى غير ممكن مسائلن سؤال ايديلم .
[صو كى وار]

کوکل بولکی

بردار قیامتدار دن، سلامت و ملیه و ملیه بی اندیشه
دل بیان جمعی ضابطه مزدن برندن بر مکتوت المشدق.
نومکتوده در میان اولونان مفید الاخطات هنوز

یمنی روی زمینی جنت خائنده بولهرق قالمق آتجق
بو حال ایله ممکن ایدی اکر آدم بو خائنده قاله ایدی .
شه سز شعدی مبتلا اولدینی آلاموا کساردن مصون
ا: لوردی .

زیرا آلام و آمال مترادف و یونلرده عقل باهر
و فرق و تمیز ایله ممکن و موجود اوواب بهیمیتده المبر آن
ایچون برحالد . لیکن آدمک سر سنده واساس خلقتنده
مرکز اولان عزت و وقاری که بومنعناز ایل صورتیه
نجسم وتشخص ابتدیر اشدر . آدمک امداد سینه تشدی.
بو حال بهموت ایله جنتدن عقل و تمیز ایله جهنمک
اولی اولدیفته آدمی حوا واسطه سیله و حوایی بیلان
وطاووس واسطه سیله اقناع یتیدی اغفال دکی . حوادن
مراد تضاد جنسیتله اثبات محبت بیلانندن مراد شهرت
طاووسدن مراد جمال وحسن ایدی اشته آدمک تصرف
عقلی ایله یر یوزینک صاحبی اولیشی و بوینه میده کی
مراد الهیک حصوله کلیشی عزیز لیک و غنی طریقه لار .
بو حوالده عزیز لیک مقبول اولوق لازم کلر کنده ن
مردود اولدی ؟ عزیز لیک که عزت الله دیو کسرت منه

حقایق مقتدر بر « واسطه ، خاصه » به مالکیت مزدر .
 حواس و خیال مزدر غائب اولان شیر ، اصول
 منته به صیغامایان یعنی بالتجربه تدقیق و اثباتی ممکن
 اولامایان شیرلدر . شو حاله جناب امامك بوندن
 مقصودی « نهائیات » اولق لازم كلير . مایه كونیة ،
 حقیقت روح ، اسباب بحی ، وسائر حقایق كی .
 جناب غزالیك بولكانی ، فلسفه حاضره و فنون
 ايله تماماً توافق ایتكده در . بوختر ، اوغوست قوت ،
 ایسپنسر و امثالی حكماى متأخرین نهائیاتك حس
 و تجربه دائره سه صیغه مایه حقیقی قبولده مشتركدرلر .
 ذاتاً كرك قدامای متفكرینك ، كرك متفكرین اخیرك
 اكثریتى بوقاعدهی قبول اتمشلدر .

یالکمز شو نقطهده فرق وارکه : اثباتیون
«Psilivistes» بو نهاییاتی حقیقتی وجهله بیامک غیر
ممکن اولدیغنی ادواتیمکده لر ایکن امام غزالی، جناب
حقک بو خصوصاتی معرفت ایچون انسانه طریق
امکان احسان ایتدیکنی سویلیور . و بو صورتله
واهب فضل وافضال اولان الهده حد ایاور .
بو بیاناتی کلمات آتیه تفسیر ایتیمکده در . جناب
غزالی «ملکوت السمیه طیران و سیرانه، و بو صورتله
کشف حقایقه مقدر در «خاطر جوال» اولدیغنی
و بونکله علوم غامضه و مشکلهک استنباط ایلدیکنی
سویلیور . دیمک که انسانده «مستثنایر خاصه» بر
قوة «قبول ایدیور . عجبا بو خاصه ندر ؟ و بویله
بر قوة فی الحقیقه و ارمی در ؟ ایسته بوراده اثباتیون،
حسیون Sensualistes، مادیون . و اکثر حسیاتیون
ایله تصوف آریلیور .

فلاسفه روحانیونہ Spiritualistes واکثر ادیانہ کورہ انسانک ادااکنده بر خاصه مستتانا و اردرکه بوکا « تمیز Raison » نامی و بریایر و تمیزک و وظیفه سی « جناب حق و نهائات و حقائق فهم » در .

اولمق اوزره خلق ايدلايىكى حلاله چنته قونايىشى
موقتى برشى اولدىنى تظاها رايده چىكى كېي آدمك هر حالده
برپوزينه ايندىر يله چىكى ده مقرر اولدىنى تامين ايدر .
بويلا ايكن الله بومرا دىنى طوغرىدن طوغرى يه
اجرا اتمدى چنتدن سقولى آدمك ذله سنه تريف
ايندى نىچون ! شه سبز آدمى بار منى آلتندم براق
ايچون كذا آدمى عفو اتمك ايچون بر وسيله لازم
ايدى . بوسيله ده ابايىك حقيقته كوناى اولدى . آدم
اغفال ايدى ايدى ! باق كيفت نسل جريان ايتىش
الله آدمه چنتده بولان ناره نى ، مباح ايتىش الا براغاچك
ميوه سنى يه مكدن منع ايتىش نىچون ؟ حكمت ؟ سبب ؟
اكر اغاچدن برم مقصود برم مضمون يوقسه كيفى اويلا
ايسته مش دىمكدن باشقه چاره يوقدر لىكن بزحق اياه
حكمتى آيرى كورمديكمزدن بونده حكمت آراز .
نيجه بواغاچدن مراد بهيمته بك قريب اولان صفوت
وعصمت تامه دركه بو حالده خير و شرى تفريق و تميز
ممكن اولمايه چنى كېي وجدان انسانده تكامل ايتىش
بوله مه چقندن روى زميندن باشقار بر اولمايان چنتده

اولشدر . قبل الاسلام عربلر بر طاقم قبائل و شعوبه منقسم ایدی . جزیره العربک شمال و جنوبنده کائن محالر مستقنا ملو تولیرسه کورولورکه عربلر ، مدنی برادره و هیئت اجتماعیه تشکیل ایتمیشلر ، سرته بدوی کجه ممشلر و کوچوک کوچوک و زادکان جمهوریتلری « شکلنده اداره لر تاسیس ایتمیشلر . بوجالت و سرته بک ایجاباتندن اولارق کرک قبائل و کرک برقیله نك متعدد عائله مهمه سی آرمشده جدال و نزاع و قاتل دعوالری اکسیک اولازدی . وسطی عرب تانک اک مهم بلده سی و چونکه زیارتگاه عامه عرب ، اولان مکده دخی هاشمی و اموی عائله لری آرمشده رقابت موجود ایدی . جناب نبی [ص . ع] افرزمک ظهور لرله برابر هاشمی و اموی رقابتی ، عداوت شدید و علنیه درجه سی بولدی . جناب نبی هاشمی اولدیفندن کتیردیکی دینک قبول و انتشاری امولرک ریاست و تقو قنه خاتمه چکه جکدی . بوسیه مبنی امولر ، اسلامک عدم انتشاری ایچون اللردن کلنی یابدیلر . جناب نبی نك و دین اسلامک دهشتی و قاتل دشمنلری امولر ایدی . نهایت بولر مغلوب اولدیلر ، اکثری رؤسای امویه « مؤلفه القلوب » نامیه اسلامه ادخال ایدیلدی .

حضرت رسالت افرندم حیاتده قالدیجه هاشمی و اموی رقابتی بوز کوسرمدی . بونک سبی ایسه بالذات دین دکلدی . زیرا بالاده سوله دیکیز وجهله امولرک اکثری دینه هب بر اضطراب نتیجه شنده « مؤلفه القلوب » نامیه داخل اولدیلرندن بولرک احتراسانه قدست دینه نك مانع اولاما . یه جانی بدیبایدن ایدی . لکن جناب نبی افرندمک سیاست عالیه لری احتراسانه بول برمیوردی . قبائل و اشخاص مهمه اولیه بر موازنه عادلیه مظهر ایدیشلردی که ایقاع اشتکابه امکان قالمش ایدی .

غیبت نبویه دن سوکرا خلیفه اول جناب صدیق ک ماهرانه اداره سی و حلو و عقی بنه رقابت و عداوته بول آجادی . خلیفه ثانی فاروقک زماننده ایسه اختلاف و عداوت جلی بحث بیه اولامازدی . جناب عمرن هرکس ، عدالتدن نه قدر قورقورولورسه ، اودرجه قورقورادی . لکن سوکراسی ایچون فاروقک قورقورلری بیجی ! جناب عمر ، یالکر تاریخ اسلامده دکل ، بونن تاریخ و سرته نادر کوریلن داهیلردن مثلی بک آژکوریلن سیلاردن بریدر . عمر الفاروق « یاعنان ! خلافتنه نصب اولونورسه ک . امت عمدک باشنه امولری مساط ایتمه ، « و « یاعلی ، خلافتنه کچرسک هاشمیلری ترجیح و دیگرلری بحروم ایتمه ، « دیهرک فلاکت مستطایه کشف ایتدیکنی کویترمش وشو نصیحتیه امراضی کوردیکی مرض مهله چاره ساز اولغه چالیشمش ایدی . حالیکه عرب عبطنک اسلام عبطنه تبدل و مکه و جوارینه محصور قالان دار عبط سوریه و ایران نهایتلرینه قدر کیشله مهمه سی اوزرینه احتراسات قدیمه دخی اونشیده توسع ایتشدی .

جناب عثمان ک خلافتیه برابر اموی تحکم و استبدادی باشلامشدر . حق هر شیک فو قنده ملو توالیدر ، حب دین و عشق حق هر مطالعه یه غالب کله ایدر . لکن مع التأسف بیک شنده ، اک مدعی مسلمانلر بیه بو حقیقی آکلامش کی حرکت ایشلردر . بنابرین عامیه حقیقت حال سولنمه مش و تاریخ اسلام میزان حق طاریلما شدر . ایسته بزم نظر منده یالکر حق اولدینی حالده ، بوم بیک مساعدیه سی درجه شنده احوالی بی طرفانه تنقید و تدقیق ایده جکر .

جناب عثمان ک موقع اداره و ریاسته کیشی ، اسلام ایچون مدش بر فلاکت اولشدر . جناب عثمان ، خصوصیت و شخصیتی اعتباریه بک مبارک و عترم بر ذات ایسه ده شخصیت سیاسی سی اعتباریه غایت ضعیف و عاجز بر آدم ایدی . اقربا برورلکی درجه افراطده اولدینی کی زماننده کی اسلام عبطنک وسعت و اهمیتی دخی تقدیر ایده میوردی . بنابرین ابلیک ایشلردن بری ده حضرت نبی [ص . ع] افرندمک نفی و ابلیک ایکی خلیفه نك بر قات ده تبعید ایتدیکی بر طاقم خیشلری منفالردن جلب و کندیلرینه مهم خدمت لر دوی اولدی دیک که جناب عمرک قورقورلری عامیه بیجی ! مروان دینلن شریر ، خلیفه نك مهاداری و ده طوغریسی حقیقی خلیفه اولدینی کی بر طاقم اموی کنجلی و لایتلره تسلط اولندی .

سر زامه لی اولان بو اثری بش بیک نسخه اولارق فورومه فورومه طبع ، کندیلرینه برردانه قدیم و متباقی نسخهلری دخی بروسه یتیملر مکتبک هیئت اداره سنه تسلیم ایدرز . قارئین کرامتجه بو نیازمک مظهر قبول اولاجمنی امید ایتمکده ، کوردیکمز تلطفانه مقرر اولان حقلی یز . اسعاف تنی تقدیرنده هر تمکته اولان مشترکین کرامتک هدیه لرلی بریر جمع ایدوب حواله نامه یله ارسال بو یورمالرلی و تمکن اولدینی تقدیرده بول اولارق اسبال ایتمه ملرلی رجایده رز .

دادر معزز ،

بو بر نیازدر . بر شریطه دکل . بنابرین « اعماق خیال » دن سوکرا نظرگاه دادرانه کز « اوکسوز طور غود » ی و نه موق اولاجمنی امید ایدرم .

ف . ا . ح .

انتقادات

عالم اسلامک ضعف و قوتی

ایکینجی مبحث : اسباب ضعف

بکن مقاله منده عالم اسلامک قوتلرلی سابق ، شیمیدی ده ایچون ضعیف دوشیدیکنی محاکمه ایدجکر . عالم اسلامی ضعیف دوشورن ، مسلمان قوملرک چوغنی باشقا مللر آلدنه اسیر ایدن ، معورر ملکیتلرلی چوالره چورن سیلری شو صورتله آبیروور : [بولر اسباب تاریخیه ایسه ده حالا دخی موجودیتلری غیر منکرور]

اولا : اسباب دینی

سنی ، شیی و دین ایله سیاسی مزاج ایدن دیگر مذهب اختلافلری . — باب اجتهادک قاینامسی . — مباحثات علمییه . — نك امکانش بر شیکله کیرمه سی . — طریقتلرده سوء استعمال . — اسقولاستیک اسولی . — علوم و صناییده حب توقف و عداوت تکامل و ترقی . —

ثانیاً : اسباب سیاسی

هاشمیه ، امویه عباداتی . — طوائف ملوک . — خلافتک قوتی آلارده بولوغامسی .

ثالثاً : اسباب اخلاقیه

یالکر معاملات و عبادات جدوریه اهمیت و بریابوب فضائل اخلاقیه نك اونودولای . — ثروت و سفاهت . — تأویلات و ضرره و حیل شرعییه . — کذب و ریا .

رابعاً : اسباب اجتماعیه

« ایران اسول مطلقیت » نك عرب و تورک « اسول حریت » نه غلبه سی . — بواصولک بونون مسلمانلرجه قبولی .

ایسته عالم اسلامک بادی فلاکتی اولان ، عصر لرجه سورن ذات و فلاکتندن سوکرا وقوع انباء ایله مشغولیت و نحو سی متور مسلمانلرجه تسلیم ایدیلن اسباب و مؤثرات بولردن عبارتدر . بزبونلری برز برز تشریح و تنقید ایده جکر . امید وارز که بوا سباب مشغولیه و تخریبات مادیه و معنویه سی عمومیتله آکلیه بیق زمان کلشدر .

« اسباب دینی »

دین اسلامده ابلیک دفعه ظاهر و اکثر اختلافانه اساس اولان سنی . شییی اخلاقی . حقیقت حالده دخی دکل ، سیاسی براختلافدر . لکن اوائل اسلامده سیاست و معنویات عامیه خلط اولدیفندن و اساس قوه دینده بولوندیفندن مع التأسف مذهب ، آمال سیاسی نك ترویج و اداره سی ایچون آت

بنا . علیه : انسال آتیه نك علم و عرفان ایله به زمش یتشدیلرکه بویکی احوالک بالتدریج اندفاعی چارملرلی بکله میلم . مرشدمن طوغری بولی آنلره آکلیه جقلری صورتده کوسرملیدر .

آکلاشلمز بر جلوه درک : هرکس جیفتجینک صباننه نظر حرص وطمعنی دیکش اولدینی حالده بیه هیچ کسه آنلرک تأمین سمادنی اوغرنده بر آزجق دوشونوب یورولوق ایسته میور . مقصدیم عقائد ایله زراعت خصوصتی سوبلمک دکلدر . چونکه بو خصوصلره ناصل اولسه همت ایدیلجک ، مقصدیم بحث اخلاقدر . عموم آرمشده اخلاقی تهذیب ایتمک الزمدر

ظن ایتمکز که : بو تمهیداتدن مقصدیم حکمتدن بر بحث تنزیله لرینه بویولده حکایه لر یازمنی رجایتمکدر . خیر . حکمتک طوندینی بول هرکس کی بی دهریان بر افریر . یالکر مادامک بر عللوه جیقارلق زحنی اختیار ایدیلور . بونده : یتلری یوروجی درینک بولندیرمقدن ایسه ملنک سرورله باشلری قالدیرده جق حکایه لر یازسه ، غرور ملی اوقشانیسه امید ایدرمکه ده جق کسه لر زنده معتبر اونور ، مقصدیم قدس اوغرنده ده نافع خطولر آتیلش صاییلور . الله بیلورک : اعماق خیالی دوشونه دوشونه فقط لذتله اوقویورم . لکن منافع عمومیه بی ده ها زیاده دوشونک ایسته میورم . طاش بیدیکز بویوک قلبک ، هرکسک حسباتی سوله مسندن مغیر اوله میه جغنی بیلدیکم ایچون آجیق یازدم . قطعاً اعتماد وارک : حکمتمنه قدر اعتبار بولور ، نه قدر اقتداری زیاده لشیره مقصدمنده اوقدر توسع و نعمم ایدر . یوقاریده یازدقلمده بو اعتماد قطعی سوقلدر .

ناموسلی بر وجدانک ، حساس بر قلبک روحناوز بر مصاحبه سی اولان شو مکتوبک بزده ایقاع ایتدیکی طائلی تأثراتی صاف و مرادانه سوزلرک قیستی تقدیر ایدنلر بیلیر . بزده بودادر محترمه دیرز که : عزیز قارداشمنز ،

مطالعات حیمتدانه کزی کالمنت و مسرتله قبول ایتدک . ذاتاً اعماق خیالک اونجی فورمالیه برنجی کتابی ختام بولش اولویور . بونک ختامیه برابر آرزو ایدلیدی صورتده یازمش بر اثرک علاوه طبعی بک مناسب اولور . بروسه یتیم مکتبلی زیارت ایتدیکم وقت . اومنی مبنی یاوریلر نه ناچیزانه بر خدمت اتمک امانی شدتله حس ایتمکدن کندی منع ایدمه مش و اونلرک نامنه بر اثرجک یازوب طبع ایتدیرم جکمی و حاصلات صافیه سنی کندیلرینه تقدیم ایله جکمی سوله مش ایدم . اثری یازدم ، لکن احوال طبعنه مساعدیه ایتدی ! نه چاره !

شیمیدی هر بری زردادر حکمت پرور اولان مشترکین کرامتدن بر نیازم وار . هر بری اوچر غروش اهدا و اداره منزه ارسال لطفنده بولونورلرسه ، شانلی تاریخمکز شانلی برابرچمنندن باحث و « اوکسوز طور غود »